

**НАЦИОНАЛНА ПРОГРАМА
„ЗАЕДНО ЗА ВСЯКО ДЕТЕ“**

1. ОПИСАНИЕ НА ПРОГРАМАТА

За реализирането на приоритетите, свързани с максималното обхващане и включване на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст в образователната система, действа Механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст (Механизъм). Съвместните усилия на членовете от междуинституционалните екипи за обхват са ключови за своевременното предприемане на действия за предотвратяване на отпадането на децата и учениците от образователната система.

Програмата дава възможност да се организират дейности, в които се ангажират всички заинтересовани страни за привличането на родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище и детска градина. Взаимодействието с децата, учениците и родителите за създаване на положително отношение към образоването се реализира чрез разработване и прилагане на конкретни дейности за съвместна работа.

Национална програма “Заедно за всяко дете“ се изпълнява от 2018 г. С реализирането на дейностите по програмата са подобрени през годините взаимодействието и комуникацията между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват, създадени са добри условия за взаимодействие с родителите за привличането и ангажирането им в процеса на обхващане и включване на децата и учениците в образователната система. Чрез проведените обучения и съвместни дейности са създадени алтернативни форми на взаимодействие с родителската общност и условия за повишаване на родителските знания и умения при прилагане на мерките за намаляване на отпадащите деца и ученици, както и повишената отговорност на родителите. Намалява относителният дял на необхванатите деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, като за целия период от функционирането на програмата балансът като резултат е положителен. За постигане на устойчивост на резултатите се обосновава необходимостта от засилена работа на всички участници в процеса.

Изпълнението на дейностите е свързано с политиките на Министерството на образованието и науката за обхващане на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и за предотвратяване на отпадането от училище. В рамките на този Механизъм освен образователните институции и общините специфична роля изпълняват държавните институции и местните органи, които имат правомощия по предприемане и налагане на мерки и санкции в случаи на отсъствие от учебния процес. Съвместните усилия на членовете от междуинституционалните екипи за обхват са ключови за своевременното предприемане на действия за предотвратяване на отпадането на децата и учениците от образователната система. При изпълнение на дейностите по програмата е повишена ефективността в работата на институциите по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането от образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст, както и подобряване на достъпа до предучилищно и училищно образование.

2. ЦЕЛИ И ОБХВАТ НА ПРОГРАМАТА

Националната програма е разработена в съответствие с приоритетна област 5 „Ефективно включване, трайно приобщаване и образователна интеграция“ на Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 - 2030).

2.1. Обща цел: Повишаване на ефективността в работата на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и подобряване на достъпа до предучилищно и училищно образование и качеството му чрез създаване и поддържане на благоприятна образователна среда за стимулиране и устойчиво образователно развитие.

2.2. Специфични цели:

- Подпомагане на регионалните управления на образованието и на образователните институции в осъществяване на дейностите, свързани с работата на екипите за обхват и с прилагане на мерки за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.

- Подобряване на комуникацията, обмена на информация и взаимодействието между представителите на различните институции, участващи в екипите за обхват, включително чрез информационната система за реализация на механизма (ИСРМ).

- Ангажиране на родителите и на другите членове на семействата в процеса на обхващане и включване на децата и учениците в системата на предучилищното и

училищното образование и повишаване на възпитателния потенциал на семейството.

2.3. Обхват на програмата: национален

3. ПОКАЗАТЕЛИ ЗА ПОСТИГАНЕ НА ЦЕЛИТЕ

Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“:

Организиране на дейности за активно сътрудничество по модела на Механизма за обхват, създаден с ПМС № 100/08.06.2018 г., изм. и доп. с ПМС № 259/14.10.2019 г.

Показатели за постигане на целите	Текущи стойности към 31.12.2023 г.	Целеви стойности (31.12.2024 г.)
Брой обхванати и включени в образователната система деца и ученици	500	560
Брой проведени междуинституционални срещи	50	50

Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“:

Дейностите по модула следва да осъществяват взаимодействие между институциите и родителската общност за прилагане на интегриран подход при реализирането на мерки за подобряване на обхвата на децата и учениците и включването им в системата на предучилищното и училищно образование.

Показатели за постигане на целите	Текущи стойности към 31.12.2023 г.	Целеви стойности (31.12.2024 г.)
Брой проведени информационни кампании	188	200
Брой включени родители на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст и брой педагогически специалисти, участвали в дейностите	9404 родители и 940 педагогически специалисти	9450 родители и 950 педагогически специалисти
Брой организирани дейности за приобщаване на родители/семействата към училищния живот и мотивирането им за образоването на техните деца	155	180

Бенефициентите са задължени да спазват спецификата на модулите и дейностите, както и на заложените изисквания.

4. ЦЕЛЕВА ГРУПА

Програмата е насочена към децата и учениците, които не са обхванати в образователната система, за които има риск от отпадане от училище и детска градина или са напуснали преждевременно образователната система.

5. ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ

- Подкрепени екипи в дейностите по подбор и прилагане на мерките за обхващането и включването на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст.
- Осигурена постоянна връзка на ангажирани в дейностите по Механизма за обхват органи и институции към ИСРМ за реализиране процеса по обхващане, включване и предотвратяване на отпадането на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст от образователната система.
- Включени родители/семействата в процеса на обхващане и включването на децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование и повишен възпитателен потенциал и здравна култура на семейството.

6. БЮДЖЕТ

Общ бюджет на програмата: 2 260 000 лв., в това число разходите за мониторинг в размер до 1% от средствата по програмата.

Модули	Средства в лв.
Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“	2 060 000
Дейност 1	60 000 лв.
Дейност 2	2 000 000 лв.
Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“	200 000
Общ размер:	2 260 000

7. ДОПУСТИМИ КАНДИДАТИ

По Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“: Министерство на образованието и науката, регионални управления на образованието (РУО), училища и детски градини, местни органи, държавни институции, ангажирани в дейностите по Механизма.

По Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в задължителна предучилищна и училищна възраст“: държавни и общински детски градини и училища.

8. СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

Срок за изпълнение на дейностите по двата модула: **31.12.2024 г.**

9. МЕХАНИЗЪМ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОТЧИТАНЕ ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПРОГРАМАТА

Мониторингът върху изпълнението на програмата се извършва чрез:

- посещение на място в институциите, получили финансиране;
- анкети, срещи, разговори с учители, ръководства на училищата, детски градини, педагогически съветници и родители;
- проверки на документи, публикувани в Платформата, като при необходимост се изисква допълнителна информация.

Мониторингът се извършва от екипа за управление, определен със заповед на министъра на образованието и науката.

10. ДЕМАРКАЦИЯ И ДОПЪЛНЯЕМОСТ С ДРУГИ НАЦИОНАЛНИ ПРОГРАМИ ИЛИ ПРОЕКТИ, ФИНАНСИРАНИ ОТ ЕВРОПЕЙСКИ ИЛИ ДРУГИ МЕЖДУНАРОДНИ ИЗТОЧНИЦИ НА ФИНАНСИРАНЕ

10.1. Дейностите и средствата по националната програма не могат да дублират дейности и средства с еднакво предназначение по други национални програми за развитие на образованието, друго национално финансиране, фондовете на Европейския съюз, както и други донорски програми, което се декларира от съответния бенефициент, подал проектно предложение/искане за финансиране.

10.2. Декларацията по т. 10.1. е задължителна и следва да съдържа следния текст: „Декларирам, че дейностите, за които кандидатствам, не са финансиирани по друг проект, програма или каквато и да е друга финансова схема или процедура от националния бюджет, бюджета на Общността или друга донорска програма“.

11. ДОПУСТИМИ ДЕЙНОСТИ И СРОК НА ИЗПЪЛНЕНИЕ

11.1. Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“:

Дейност 1:

- организиране, координиране и контрол на изпълнение на работата на екипите с участието на представители на различните институции;

- разработване и прилагане на комплекс от мерки за всяко дете и ученик, които са идентифицирани като необхванати, отпаднали или застрашени от отпадане от образователната система, и взаимодействие с компетентните институции за прилагане на интегриран подход;

- подкрепа и популяризиране на работата на членовете на екипите за обхват и на постигнатите конкретни резултати от работата на тези екипи; организиране и провеждане от РУО на междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват с цел обсъждане и решаване на организационни и методически въпроси за повишаване ефективността на работата на екипите;
- изготвяне и разпространяване на информационни материали, подпомагащи дейността на екипите за запознаване на родителите и обществеността с мерките за обхващането и включването на децата и учениците в образователната система.

Дейност 2: Осигуряване на постоянен достъп до ИСРМ на ангажирани органи и институции съобразно спецификата и конкретните нужди на екипите за обхват чрез поддръжка, оптимизиране на информационната система и при необходимост осигуряване на допълнителни лицензи.

11.2. Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

- информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността, в която живеят децата;
- дейности за приобщаване на родителите към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца чрез обучения, групови тренинги, лектории и др.;
- организиране на инициативи за популяризиране на добри практики във взаимодействието на институциите за обхващане и включване на деца и ученици в образователната система.

12. ДОПУСТИМИ РАЗХОДИ И ЕТАПИ НА ФИНАНСИРАНЕ

12.1. Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“

Дейност 1: Максималната стойност за финансиране на заявка е 3500 лв.

Допустими са разходи за:

- осигуряване на подкрепа за реализиране на дейностите на екипите за обхват, включително разходи за командировка на екипите за обхват за осъществяване на мярка „Посещение на адрес“ съгласно Наредбата за командировките в страната и за закупуване на карти/билети за градския транспорт за времето на обходите на членовете на екипите за обхват в рамките на населеното място, когато не се ползват правата по Наредбата за командировките в страната (допустими са разходи за комуникационни услуги);

- организиране от РУО и провеждане на междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват с цел обсъждане

и решаване на организационни и методически въпроси за повишаване ефективността на работата на екипите (наем на зала, печатни материали и други разходи за технически средства, свързани е организирането на срещите);

- изготвяне и разпространяване на информационни материали, подпомагащи дейността на екипите за запознаване на родителите и обществеността, с мерките за обхващането и включването на децата и учениците в образователната система.

Дейност 2: Поддръжка, оптимизиране и включване съобразно конкретните потребности на екипите за обхват на органи и институции, пряко ангажирани с дейностите по Механизма и осигуряване на допълнителни лицензи.

12.2. Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

Максимална допустима стойност на дейностите в подадената от бенефициента заявка е 3000 лв.

Всеки от допустимите бенефициенти може да кандидатства само с една заявка по модула. Бенефициентите може да възлагат изпълнението на обучителните дейности на изпълнители с доказан опит по изпълнението на посочените в заявката дейности. Допустими са разходи за:

- възнаграждения на лектори и външни за училището специалисти;
- закупуване на материали (спортни и арт), на печатни информационни материали.

13. УСЛОВИЯ И РЕД ЗА КАНДИДАТСТВАНИЕ

13.1. Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“:

Дейност 1:

Началникът на РУО назначава комисия за изпълнението на Модул 1. В състава ѝ се включват двама представители на РУО и един представител на съответната община, определен от кмета на общината.

Обобщените заявки по Модул 1 се изготвят от РУО въз основа на:

- заявките от директорите на държавните и общинските училища и детските градини за планираните средства за изпълнение на мярка „Посещение на адрес“ за работата на членовете на екипите от съответните институции; предложения от ръководителите на екипите за обхват за планираните разходи за изпълнение на мярка „Посещение на адрес“ от членовете на екипите за обхват на територията на областта с изключение на членовете на екипите от училищата и детските градини;

- утвърдена от началника на РУО план-сметка за разходите за подкрепа и популяризиране на работата на членовете на екипите за обхват и на постигнатите резултати от работата на тези екипи, както и за междуинституционални срещи на областно и/или общинско ниво с участието на представителите на екипите за обхват.

В срок до 1 месец от публикуването на националната програма на страницата на МОН съответното регионално управление на образованието подава заявка за участие в онлайн платформата за кандидатстване по национални програми за развитие на образованието (Платформата) на следния електронен адрес <https://np.mon.bg/>. След одобряването на списъците с класиранные бенефициенти по модула от министъра на образованието и науката МОН предоставя на бенефициентите одобрените средства.

Дейност 2:

Чрез финансиране на Дейност 2 по Модул 1 „Подпомагане екипите за обхват“ ще се поддържат осигурените до момента лицензи за постоянно достъп до ИСРМ, оптимизиране на информационната система, както и разширяване чрез лицензиране съобразно конкретните нужди на екипите за обхват. Министерството на образованието и науката осигурява функционирането на ИСРМ чрез договорни отношения с разработчика. Лицензирането на достъпа до системата се осъществява единствено чрез възлагане от страна на Министерството.

13.2. Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

В срок до 1 месец от публикуването на националната програма на страницата на МОН бенефициентите въвеждат необходимата информация в онлайн платформа за кандидатстване по националните програми за развитие на образованието (Платформата) - <https://np.mon.bg/>. След одобряване на списъците с класиранные бенефициенти по модула от министъра на образованието и науката, МОН предоставя на бенефициентите одобрените средства.

14. ПРОЦЕДУРА ЗА РАЗГЛЕЖДАНЕ И ОДОБРЕНИЕ НА ПРОЕКТНИТЕ ПРЕДЛОЖЕНИЯ

14.1. Модул 1 „Подпомагане на дейността на екипите за обхват“

Екипът за управление на Модул 1, Дейност 1 от националната програма, определен от министъра на образованието и науката, в срок от 10 работни дни след крайния срок за кандидатстване оценява подадените от РУО заявки за участие.

Екипът за управление на Модул 1 от националната програма предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъците с класираните бенефициенти. Одобрените от министъра на образованието и науката средства за финансиране се предоставят на съответното РУО и на съответните държавни и общински училища и детски градини.

Не се одобряват и финансират заявки, които:

- са въведени след крайния срок за подаването им в МОН;
- не съответстват на допустимите дейности по модула.

14.2. Модул 2 „Добри практики за взаимодействие с родителите на децата и учениците в предучилищна и училищна възраст“:

Критерии за оценка по модула:

- предвидени информационни кампании за ролята на образованието на децата и учениците сред родителите и общността, в която живеят децата - 1 кампания;
- предвидени дейности за приобщаване на родители/семействата към училищния живот и мотивирането им за образованието на техните деца чрез обучения, групови тренинги, лектории и др. - 2 дейности;
- предвидени инициативи за популяризиране на добри практики във взаимодействието на институциите за обхващане и включване на деца и ученици в образование - 1 инициатива.

Екипът за управление на Модул 2 от националната програма, определен от министъра на образованието и науката, оценява в срок от 10 работни дни подадените от директорите на институциите заявки за участие.

Не се одобряват и финансират заявки, които:

- са въведени след крайния срок за подаването им в МОН;
- не съответстват на допустимите дейности по модула;
- не отговарят на посочените критерии.

Екипът за управление на Модул 2 от националната програма предлага на министъра на образованието и науката за одобряване списъците с класираните бенефициенти. Одобрените от министъра на образованието и науката средства за финансиране се предоставят на съответните училища/детски градини.

15. ОТЧИТАНЕ НА ПРОЕКТИТЕ

Контролът по изпълнение на дейностите и на изразходваните средства по Модул 1, Дейност 1 от националната програма се осъществява от началника на регионалното управление на образованието.

Контролът по изпълнение на дейностите и на изразходваните средства по Модул 2 от националната програма се осъществява от директора на училището или директора на детската градина.

Бенефициентите по Модул 1, Дейност 1 и Модул 2 въвеждат в Платформата окончателния отчет на средствата по реализация на дейностите по двата модула на програмата в срок до 31.12.2024 г.

Документацията, която удостоверява провеждането на дейностите по националната програма, се съхранява в РУО и в съответната институция за срок от 3 години.

Окончателният отчет за изпълнението на Националната програма „Заедно за всяко дете“ се изготвя след представянето на всички отчети от бенефициентите по двата модула по заложените показатели за изпълнение не по-късно от 31.01.2025 г.